בס"ד

יום **א', כ' ב<u>תמוז</u>** תש"ס (**23** ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מוקדש לע"נ של ***איטן פלד, חן יצחק ונעמה אלקריב*** שנהרגו ב**פסטיבל ערד** היום, לפני 5 שנים:

"ויאמר ה' אל קין: אי הבל אחיך? ויאמר ... השומר אחי אנוכי?" [בראשית **ד'** 9]
מאז ימיה הראשונים של הבריאה, האנושות מנסה להתחמק מיעודה ומן האחריות האישית למעשיה.
כבר אצל אדם הראשון **("...האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל"** [שם **ג'** 12] רואים תופעה זו, ובנו קין ירש השקפה זו.

מספרת הגמרא [עבודה זרה **יז'**.] (גרסה מורחבת זו מ:"ספר האגדה" – ח.נ.ביאליק) "אמרו על **ר' אליעזר בן דורדיא** שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא אצלה. פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי-הים ונוטלת כיס דינרים בשכרה. הלך ועבר עליה שבעה נהרות. בשעת הרגל-דבר הפיחה. אמרה לו: כשם שהפיחה אינה חוזרת למקומה, כך אליעזר בן דורדיא אין מקבלים אותו בתשובה.
הלך וישב בין הרים וגבעות, ופנה אליהם ואח"כ פנה לשמיים וארץ, לשמש וללבנה ולבסוף לכוכבים ולמזלות. מכולם הוא ביקש שיבקשו עליו רחמים וכל אחד דחה אותו בטענה "עד שאנו מבקשים עליך, נבקש על עצמינו."
אמר: "אין הדבר תלוי אלא בי." הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו. [באותה שעה] יצאה בת-קול ואמרה: ר' אליעזר בן דורדיא מזומן לחיי עולם הבא!"

לפני כמה שנים היה סרט: "Honey, I Shrunk the Kids" - בעברית: "...הילדים נתקווצו" - דבר המצביע על חוסר נכונות (טיפוסית לישראל?) לנקוט באחריות על מעשי ידינו.

תורתינו הקדושה מלמדת אותנו אחרת –
-**אברהם אבינו** גדל בבית ספוג בעבודה זרה. אביו, תרח, מכר פסלים ובכ"ז אברהם גילה את דרך האמת והתעקש להידבק בה למרות שנדרש לעמוד בנסיונות רבים, כולל השלכתו לכבשן אש. -**לאה ורחל** גם הן גדלו בבית של רמאות והצליחו לגדל –עם שפחותיהן – את 12 שבטי ישראל.
-בנה הבכור של רחל אמנו, **יוסף הצדיק**, היה היהודי **היחיד** בארץ מצרים, ארץ שיא הטומאה. הוא עמד בנסיון עם אשת פוטיפר, והצליח לכבוש את יצרו.
-גזר פרעה למילדות **שפרה ופועה**, "...וראיתן על האבניים אם בן הוא והמיתן אותו... ותיראן(ה) המילדות את האלוקים ולא עשו כאשר דיבר אליהן מלך מצרים...". [שמות א' 16-17]

אמר ר' אליעזר בן דורדיא: "אין הדבר תלוי אלא בי."
אפשר להאשים אחרים. אפשר להתנער מכל אחריות.
אך, אפשר גם לקבל אחריות.

במעשה **יהודה ותמר** [בראשית **לח'**], כאשר דווח לו ליהודה כי "זנתה תמר כלתך"...ויאמר יהודה "הוציאוה ותישרף". ...(ותאמר) "לאיש אשר אלה (החותמת, הפתילים והמטה) לו, אנוכי הרה,... ויכר יהודה ויאמר, "**צדקה ממני**...").
בזכות הודאה זו, יבוא המשיח הגואל מצאצאיו של יהודה.

ושוב, על סף כניסת בני ישראל לארץ ישראל: "כי יימצא חלל באדמה...נופל בשדה לא נודע מי היכהו...ולקחו זקני העיר (הקרובה אל החלל) עגלת בקר...והורידו את העגלה אל נחל איתן...וערפו שם את העגלה...וכל זקני העיר...ירחצו את ידיהם על העגלה הערופה...וענו ואמרו ידינו לא שפכה (קרי, שפכו) את הדם הזה ועינינו לא ראו...[ו]אל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל...כי תעשה הישר בעיני ה' ". אומר הרב ש"ר הירש, "בגמרא **סוטה** נתבארו מילים אלה כך: "ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו" – וכי על דעתנו עלתה שזקני בית דין שופכי דמים הם? אלא ש(עובר דרך זה) לא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזון, ולא ראינוהו והנחנוהו בלא לוייה. ומוסיף רש"י:...והוצרך ללסטם את הבריות, ועל ידי כך נהרג.
*יהי רצון שמעשי אבותינו יהיו סימן לבנים ותשרור בינינו תחושה של "**כל ישראל ערבים זה לזה**".*

יום נעים!